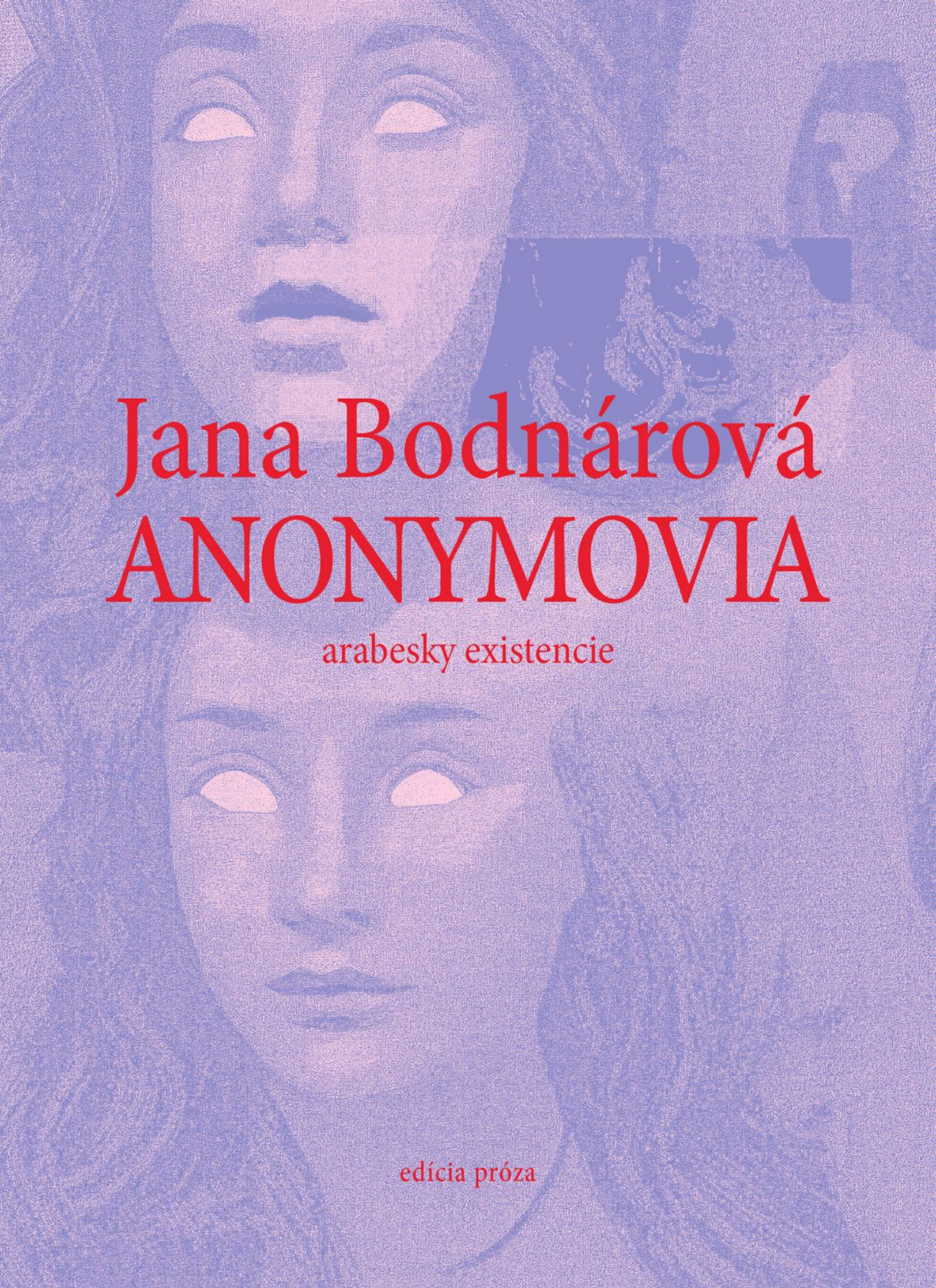

Jana Bodnárová

ANONYMOVIA

arabesky existencie

edícia próza

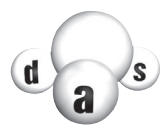

drewo a srd
založené 1994
ARTIST-RUN
PUBLISHERS

KNIŽNÁ EDÍCIA
ČASOPISU VLNA
ARTIST-RUN MAG

Jana Bodnárová
ANONYMOVIA

arabesky existencie

edícia próza

Jana Bodnárová: ANONYMOVIA
Copyright © Jana Bodnárová, 2026

Slovak edition © Občianske združenie Vlna / drewo a srd, Bratislava 2026
Cover design & layout © Matej Lacko
Cover illustration © Matej Lacko

Vydanie prvé
Edícia próza
Všetky práva vyhradené

Redakcia: Peter Šulej
Jazyková korektúra: Veronika Moscatello Goldiňáková

Interné katalógové číslo: DAS236PROZ01/2026
ISBN: 978-80-69105-16-4

ANONYMOVIA

arabesky existencie

I. ZIMNÝ SLNOVRAT
spomienka 1954

Zasnežený horský vrch stratil pod bielou pokrývkou svoj zložitý tvar. Sneh zjednodušil a okresal jeho formu. Vyzeral skoro ako ľadová pyramída. Hlava hory bola tvrdohlavo zdvihnutá k sivej oblohe. Dievčatko sa vykláňalo z drevenej pavlače domu a zdalo sa mu, že sa hmota vrchu naraz pohla… Pôsobilo to ako mrákotná slabosť obra v nemom jemnom snežení.

V kuchyni mama smažila volské oká a cez pootvorené dvere ich vôňa zlomila pach mrazu.

Dom s pavlačou bol na samom okraji dediny. Blízky vrch sa zdvíhal nad ním ako hrad so svojimi podivnými obyvateľmi. Alebo pôsobil ako strážca geologickej pamäti sveta. V jeho útrobách odjakživa zápasili o prežitie zvery. Teraz sa ozvalo zavýjanie vlkov – tých opatrných bludičiek, pohybujúcich sa vo svojich vlčích rodinách okolo kamenných stien vrchu. Hlad sa plazil vo svorkách. Signál na lov. Dievčatku napadlo, že si vlčie laby v tejto chvíli spomínajú na teplú a mäkkú zem z leta, keď vrch tancoval. Namiesto toho ľadový chlad. K zavýjaniu vodcu sa pridali ďalšie vlky a vlčice. Dieťaťu sa zdalo, že ho nástojčivo oslovujú. Ale v blízkosti mamy sa v ňom nezdvihol strach. Skôr detská hystéria – zaborilo dlane do vrstvy snehu na zábradlí pavlače, zhlboka sa nadýchlo a kdesi až z dna brucha a roztvorených úst odpovedalo celej svorke detským vlčím hlasom. Vlastné varovanie? Zaklínanie?

Sneh ďalej vydychoval svoju neomylnú vôňu. V stmievaní svetla dievčatko bez akéhokoľvek prekvapenia, ako to dokážu len deti, rozoznalo dva plávajúce mesiace nad horou.

II. SÚHVEZDIE LABUTE
spomienka 1955

Hory po silnom snežení vyzerali ako skupina obrov so zamatovo bielymi krídlami.

Tam v horách stálo sanatórium. Pod ním ležalo jazero. Z nemocničného okna naň práve pozeralo dieťa. Jeho tvár by zvonku vyzerala ako bledasto svietiaci lampión. Pred pár dňami ho sem doviezli sanitkou so záškrtom, vysokou teplotou a malátnosťou. Okolo jeho postele sa rýchlo pohybovali sestry a lekári, až kým teplota neklesla.

Dnes po prvý raz dieťa vstalo z lôžka a prešlo k vysokému oknu. Zbadalo jazero tam dolu a od úžasu vydalo zvuk podobný zvieraciemu.

Smeješ sa ako líška.

Povedala sestrička.

Dieťaťu sa zdalo, že jazero je urobené z bledomodrého skla. Jagalo sa od kryštálikov snehu v popoludňajšom slnku. Dokonca sa mu videlo, že je na povrchu pár labutí. Možno sú to súrodenci, brat so sestrou, alebo i dve sestry, myslelo si dieťa. Len nevidelo dobre, či labute sedia na ľade, alebo je to nezamrznutá vodná plocha, po ktorej sa môžu kĺzať. Naraz jedna z nich roztiahla krídla a vyšvihla sa hore… Krídlami mávala ťažkopádne, akoby boli zalepené cukrovou vodou. Ale dieťa už nevidelo, či sa prešmykli až do tekutiny neba nad zemou.

Ďalšie dni dieťa čmáralo rýchlymi gestami do zošita, lebo nástojčivo chcelo papier, samé labute. Sestrička priniesla pacientovi sladký čaj na zapitie liekov. Lekár si prezeral jednu z kresieb.

Hm! A možno sa táto tvoja labuť naozaj uloží na svojom súhvezdí.

Povedal dieťaťu a vrátil mu kresbu.

Potom chytil okolo pása sestričku a naschvál pateticky jej šepkal do ucha:

Tam, nad východným obzorom. Tam, kde sa bude ligotať v oblaku plynu a prachu. Tam v modrozelenej hmlovine… Ako sú vaše oči, sestrička. Tie nikdy nezmení žiadna noc.

Dodal tajomne.

Ona v smiechu zaklonila hlavu s vysokým krídlatým čepcom – takže dieťaťu pripomínala labuť – a vtedy lekár pobozkal sestričku na kútik usmiatych pier.